บทที่ 5

การประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อ

ผลการศึกษาการประกอบอาชีพผู้รับจ้างสานจ่อของชาวบ้านตำบลโคกสีทองหลาง ตำบลหนองทุ่ม และตำบลดงใหญ่ มีสาระสำคัญจำแนกเป็น 3 หัวข้อ คือ

1. กระบวนการประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อ
2. ผลกระทบของการประกอบอาชีพต่อเศรษฐกิจของผู้รับจ้างสานจ่อ
3. ผลกระทบของการประกอบอาชีพต่อสังคมของผู้รับจ้างสานจ่อ

กระบวนการประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อ

การศึกษาการประกอบอาชีพรับจ้างสานจ่อของชาวบ้านตำบลโคกสีทองหลาง ตำบลหนองทุ่ม และตำบลดงใหญ่ ได้ศึกษารายละเอียดในด้านประสบการณ์ ทักษะ และแรงจูงใจในการประกอบอาชีพ ลักษณะและการใช้เวลาในการประกอบอาชีพ การใช้แรงงานในการประกอบอาชีพ ความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพ และปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ สาระสำคัญเป็น ดังนี้

1. <u>ประสบการณ์ ทักษะและแรงจูงใจในการประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อ</u> การศึกษาการได้รับประสบการณ์ ทักษะความรู้ แรงจูงใจ และแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจประกอบอาชีพทำให้ทราบถึงสถานการณ์ในช่วงเวลาที่ผู้ประกอบอาชีพตัดสินใจเลือกอาชีพ ผลการศึกษาเป็นดังนี้

1.1 ประสบการณ์ ผู้รับจ้างสานจ่อมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 แสดงประสบการณ์ในการประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อ

ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ (N=21)
6-10 ปี	2	9.5
11-15 ปี	6	28.6
16-20 ปี	12	57.1
20 ปี ขึ้นไป	1	4.8
รวม	21	100.0

จากตาราง 22 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 57.1 มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพนี้ มาเป็นเวลาประมาณ 16-20 ปี รองลงมา ร้อยละ 28.6 มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพนี้ มาเป็นเวลาประมาณ 11-15 ปี ซึ่งถือได้ว่ามีประสบการณ์การทำงานนาน ทั้งนี้เนื่องจากมีการสืบทอดการประกอบอาชีพนี้จากบรรพบุรุษ และยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้านจากบรรพบุรุษเอาไว้คู่บ้านคู่เมือง

1.2 แหล่งความรู้และทักษะ ผู้รับจ้างสานจ่อได้รับความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพจากแหล่งต่าง ๆ ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 แสดงแหล่งความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพรับจ้างสานจ่อ

ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ (N=21)
สืบทอดจากบรรพบุรุษ	21	100.0
ศึกษาจากเพื่อนบ้าน	19	90.5
ได้จากประสบการณ์การทำงาน	15	71.4
ได้จากการฝึกอบรม	3	14.3

จากตาราง 23 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อทุกราย ได้รับความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพโดยการสืบทอดจากบรรพบุรุษ โดยอธิบายว่า พ่อ แม่ ปู่ย่า ตายายได้ประกอบอาชีพนี้ จึงได้ช่วยงานนี้จนสามารถทำได้ด้วยตนเอง รองลงมา ร้อยละ 90.5 ได้รับความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพโดยการศึกษาจากเพื่อนบ้าน

1.3 แรงจูงใจในการประกอบอาชีพ รายได้และคุณลักษณะในการประกอบอาชีพเป็นแรงจูงใจให้ผู้รับจ้างสานจ่อตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพนี้ ดังแสดงในตาราง 24 และตาราง 25

ตาราง 24 แสดงแรงจูงใจด้านรายได้ที่ทำให้ผู้รับจ้างสานจ่อตัดสินใจประกอบอาชีพ

แรงจูงใจในการประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ (N=21)
<u>ความเพียงพอของรายได้</u>		
เพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการประทังชีวิต	13	61.9
เพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น	21	100.0
เพื่อให้มีฐานะร่ำรวยกว่าที่เป็นอยู่	3	14.3
อื่น ๆ	7	33.3
<u>ความมากน้อยของรายได้</u>		
คาดว่าจะได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับลงทุน	21	100.0
คาดว่าจะได้รับผลตอบแทนมากกว่าการประกอบอาชีพอื่น	18	85.7
อื่น ๆ	9	42.9

จากตาราง 24 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อทุกราย มีแรงจูงใจเพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้น โดยคาดว่า การประกอบอาชีพนี้จะได้รับผลตอบแทนอย่างคุ้มค่า

ตาราง 25 แสดงคุณลักษณะที่ทำให้ผู้รับจ้างสานจ่อตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ

คุณลักษณะที่มีผลทำให้เลือกประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ (N=21)
มีความรู้ความสามารถ ทักษะ/ฝีมือ ประสบการณ์	17	80.9
สภาพการทำงานสอดคล้องกับความต้องการ	20	95.2
การได้รับผลตอบแทนมีการเสี่ยงน้อย	21	100.0
มีปัจจัยการผลิตสอดคล้องกับที่ต้องการใช้	15	71.4
ลักษณะอื่น ๆ	9	42.9

จากตาราง 25 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อทุกราย ตัดสินใจประกอบอาชีพเพราะเห็นว่า การได้รับผลตอบแทนมีการเสี่ยงน้อย รองลงมา ร้อยละ 95.2 และ 80.9 เห็นว่า สภาพการทำงานสอดคล้องกับความต้องการ คือ การประกอบอาชีพหัตถกรรมสานจ่อเป็นงานที่ไม่หนัก ทำงานอยู่ในร่ม ทำงานตามความต้องการของตนเองมีการยืดหยุ่นได้ ใช้เวลาว่างจากการทำงานบ้านทำการสานจ่อ ละไม่ต้องอพยพไปทำงานต่างถิ่น อีกลักษณะหนึ่งที่ทำให้เลือกประกอบอาชีพ และเห็นว่า ครอบครัวมีความรู้ความสามารถ ทักษะ/ฝีมือ และประสบการณ์

1.4 แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจประกอบอาชีพ ผู้รับจ้างสานจ่อได้รับข้อมูลที่ทำให้ตัดสินใจประกอบอาชีพหัตถกรรมสานจ่อ ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 แสดงแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อ

แหล่งข้อมูลที่ทำให้ตัดสินใจประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ (N=21)
ประสบการณ์ตนเอง	19	90.5
บุคคลชักชวน	15	71.4
แหล่งอื่น ๆ	7	33.3

จากตาราง 26 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 90.5 ได้รับข้อมูลจากประสบการณ์ของตนเอง รองลงมา ร้อยละ 71.4 ได้รับข้อมูลจากการชักชวนของเพื่อนบ้าน

2. <u>ลักษณะและการใช้เวลาในการประกอบอาชีพ</u> การประกอบอาชีพหัตถกรรมสานจ่อของชาวตำบลโคกสีทองหลาง ตำบลหนองทุ่ม และตำบลดงใหญ่ ผู้รับจ้างสานจ่อมีลักษณะของการประกอบอาชีพ การใช้เวลาในการประกอบอาชีพระหว่างปี และการใช้เวลาในการประกอบอาชีพในแต่ละวัน ดังผลการศึกษาแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 แสดงลักษณะและการใช้เวลาในการประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อ

ลักษณะและการใช้เวลาในการประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ (N=21)
<u>ลักษณะการประกอบอาชีพ</u>		
อาชีพหลัก	2	9.5
อาชีพรอง	19	90.5
<u>การใช้เวลาในการประกอบอาชีพระหว่างปี</u>		
ตลอดปี	2	9.5
ในช่วงเวลาที่ว่างจากการทำนา	19	90.5
<u>การใช้เวลาในการประกอบอาชีพแต่ละวัน</u>		
ตลอดทั้งวัน	17	81.0
บางส่วน	4	19.0
รวม	21	100.0

จากตาราง 27 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 90.5 ประกอบอาชีพหัตถกรรมสานจ่อเป็นอาชีพรอง ร้อยละ 90.5 มีการประกอบอาชีพเฉพาะในช่วงเวลาที่ว่างจากการทำนา และ ร้อยละ 81.0 ทำงานตลอดทั้งวัน

3. <u>การใช้แรงงานในการประกอบอาชีพ</u> ผู้รับจ้างสานจ่อในตำบลโคกสีทองหลาง ตำบลหนองทุ่ม และตำบลดงใหญ่ มีการใช้แรงงานในครอบครัวซึ่งมีคุณลักษณะในด้านอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และลักษณะของการทำงาน ดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 แสดงการใช้แรงงานในครอบครัวผู้รับจ้างสานจ่อ

การใช้แรงงานในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ (N=21)
<u>อายุ</u>		
ต่ำกว่า 20 ปี	3	14.3
21-30 ปี	2	9.5
31-40 ปี	9	42.8
41-50 ปี	1	4.8
51-60 ปี	4	19.1
61 ปี ขึ้นไป	2	9.5
<u>สถานภาพสมรส</u>		
โสด	3	14.3
สมรส	18	85.7
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ประถมศึกษา	16	76.3

ตาราง 28 (ต่อ)

การใช้แรงงานในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ (N=21)
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	14.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	9.5
<u>ลักษณะของการทำงาน</u>		
ทำงานในหัตถกรรมสานจ่ออย่างเดียว	2	14.3
ทำงานในหัตถกรรมสานจ่อและอาชีพอื่น	18	85.7
รวม	21	100.0

จากตาราง 28 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 42.8 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี กำลังอยู่ในวัยผู้ใหญ่ที่กำลังสร้างฐานะให้กับครอบครัวของตนเอง รองลงมา ร้อยละ 19.1 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี วัยนี้ลูกหลานให้อยู่กับบ้านเฝ้าบ้าน จึงหารายได้พิเศษโดยการรับจ้างสานจ่อให้กับผู้ผลิตจ่อภายในหมู่บ้านที่มาว่าจ้าง ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 85.7 แต่งงานแล้ว รายได้จากการรับจ้างสานจ่อส่วนมากก็นำมาใช้จ่ายในการจุนเจือครอบครัวของตนเอง ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 76.2 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาสามารถอ่านออกเขียนได้ และผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 85.7 ทำงานรับจ้างสานจ่อและทำอาชีพอื่นไปด้วย เช่น ทำนา และรับจ้างทั่วไป

4. <u>ความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพของผู้ผลิตจ่อ</u> ผู้รับจ้างสานจ่อแสดงความคิดเห็น

ต่อการประกอบอาชีพหัตถกรรมสานจ่อโดยเปรียบเทียบกับอาชีพอื่นที่มีในบริเวณใกล้เคียง กับการประกอบอาชีพในช่วงเริ่มต้น และแนวโน้มของการประกอบอาชีพในอนาคต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 แสดงความคิดเห็นของผู้รับจ้างสานจ่อต่อการประกอบอาชีพ

ความคิดเห็นของผู้รับจ้างสานจ่อ	จำนวน	ร้อยละ (N=21)
<u>เปรียบเทียบกับอาชีพอื่น</u>		
ดีกว่า	17	81.0
ไม่แน่ใจ	4	19.3
<u>เปรียบเทียบกับช่วงเริ่มต้น</u>		
ดีขึ้น	17	81.0
ไม่แน่ใจ	4	19.0
<u>แนวโน้มในอนาคต</u>		
ดีขึ้น	3	14.3
ไม่แน่นอน	16	76.2
ด้อยลง	2	9.5
รวม	21	100.0

จากตาราง 29 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 81.0 เห็นว่า การประกอบอาชีพรับจ้างสานจ่อดีกว่าอาชีพอื่น และดีขึ้นกว่าเมื่อเริ่มประกอบอาชีพ แต่อย่างไรก็ตาม ร้อยละ 76.2 เห็นว่าในอนาคตการประกอบอาชีพนี้มีความไม่แน่นอน เพราะผู้ผลิตจ่อมีปัญหาเกี่ยวกับไม่ไผ่มีจำนวนน้อยหาซื้อได้ยาก และมีราคาแพงกว่าแต่ก่อน จึงไม่สามารถจ้างผู้รับจ้างสานจ่อเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้รับจ้างสานจ่อบางกลุ่มต้องอพยพไปทำงานต่างถิ่น เช่น ไปรับจ้างตัดอ้อยที่จังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี และไปทำงานก่อสร้างในเขตตัวเมือง

5. <u>ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพรับจ้างสานจ่อ</u> ผู้รับจ้างสานจ่อประสบปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ดังนี้

- ปัญหาด้านสุขภาพ ในบางช่วงเวลาผู้รับจ้างสานจ่อทำงานมากเกินไปจนไม่มีเวลาพักผ่อน การทำงานโดยนั่งอยู่กับที่ทำให้เกิดโรคปวดเมื่อยตามร่างกาย เช่น ปวดเอว ปวดหลัง ไม่มีการออกกำลังกาย ผู้รับจ้างบางคนทำงานโดยไม่ยอมพักผ่อน เพราะต้องการได้เงินเป็นจำนวนมาก รับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ขาดการพักผ่อนที่เพียงพอ ทำให้สุขภาพร่างกายทรุดโทรม

- ปัญหาการจ้างงานมีไม่สม่ำเสมอ คือ มีการจ้างเป็นบางช่วง ปริมาณการจ้างงานของผู้ผลิตมีไม่สม่ำเสมอ ส่วนมากมีการจ้างมากในช่วงที่ผู้รับซื้อและจัดจำหน่ายมีความต้องการจ่อเป็นจำนวนมาก ถ้าไม่มีความต้องการจ่อเป็นจำนวนมากและความจำกัดในเรื่องของเวลา ก็จะไม่ค่อยมีการจ้างงาน

<u>ผลกระทบของการประกอบอาชีพต่อเศรษฐกิจของผู้รับจ้างสานจ่อ</u>

ผู้รับจ้างสานจ่อในตำบลโคกสีทองหลาง ตำบลหนองทุ่ม และตำบลดงใหญ่ ได้รับรายได้ดังแสดงในตาราง 30 มีการใช้จ่ายรายได้ไปในด้านการบริโภคในชีวิตประจำวัน การใช้สิ่งอำนวยความสะดวก การลงทุนด้านเครื่องมืออุปกรณ์ การสันทนาการและการพักผ่อน การให้การศึกษาแก่บุตร-ธิดา การรักษาพยาบาล และการรักษาสุขภาพ ดังแสดงในตาราง 31 ถึง ตาราง 33 นอกจากนี้ผู้รับจ้างสานจ่อยังได้นำรายได้ส่วนหนึ่งเก็บออมไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินโดยใช้รูปแบบต่าง ๆ ดังแสดงในตาราง 34

ตาราง 30 แสดงการได้รับรายได้จากการประกอบอาชีพ

การได้รับรายได้จากการประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ (N=21)
<u>รายได้เฉลี่ยต่อเดือน</u>		
1,001-2,000 บาท	3	14.3
2,001-3,000 บาท	12	57.1
3,001-4,000 บาท	5	23.8
4,001-5,000 บาท	1	4.8
<u>ความคุ้มค่ากับการลงทุน</u>		
คุ้มค่า	21	100.0
<u>เปรียบเทียบกับอาชีพอื่น</u>		
มากกว่า	21	100.0
รวม	21	100.0

จากตาราง 30 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 57.1 23.8 และ 14.3 ได้รับรายได้จากการรับจ้างสานจ่อเดือนละ 2,001-3,000 บาท 3,001-4,000 บาท และ 1,001-2,000 บาท ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การประกอบอาชีพนี้ ได้รับรายได้ไม่แตกต่างกันมากนัก

ตาราง 31 แสดงการใช้จ่ายรายได้จากการประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อในด้านที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก

การใช้จ่ายด้านที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
<u>การบริโภคในชีวิตประจำวัน</u>		
<u>สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว</u>		
ทำให้มีความเป็นอยู่ดี	10	47.6
ทำให้มีความเป็นอยู่ปานกลาง	2	9.5
<u>แนวทางการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายด้านนี้มากขึ้น	12	57.1
<u>การลงทุนในด้านเครื่องมือเครื่องใช้</u>		
<u>สภาพการทำงาน</u>		
ทำงานมีประสิทธิภาพมาก	3	14.3
ทำงานมีประสิทธิภาพปานกลาง	1	4.8
<u>แนวทางในการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายด้านนี้มากขึ้น	4	19.1
<u>การรักษาพยาบาล</u>		
<u>การรักษาพยาบาลสมาชิกในครอบครัว</u>		
มีการรักษาพยาบาลอย่างดี	5	23.8

ตาราง 31 (ต่อ)

การใช้จ่ายด้านที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
<u>แนวทางการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายด้านนี้มากขึ้น	5	23.8

จากตาราง 31 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 57.1 ใช้จ่ายรายได้จากการประกอบอาชีพโดยให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกกับการบริโภคในชีวิตประจำวัน ในจำนวนนี้ ร้อยละ 47.6 เห็นว่า ทำให้ครอบครัวมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี และทุกรายประสงค์จะนำรายได้ไปใช้จ่ายในด้านนี้เพิ่มขึ้นอีก ด้านที่ได้รับการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกรองจากนี้ คือ ด้านการรักษาพยาบาล (ร้อยละ 23.8) และด้านการลงทุนในด้านเครื่องมือเครื่องใช้ (ร้อยละ 19.1)

ตาราง 32 แสดงการใช้จ่ายรายได้จากการประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อในด้านที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่สอง

การใช้จ่ายด้านที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่สอง	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
<u>การบริโภคในชีวิตประจำวัน</u>		
<u>สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว</u>		
ทำให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น	2	9.5
<u>แนวทางการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายด้านนี้มากขึ้น	2	9.5
<u>การใช้เครื่องอำนวยความสะดวก</u>		
<u>สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว</u>		
ทำให้มีความสะดวกสบายดี	5	23.8
<u>แนวทางการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายด้านนี้มากขึ้น	5	23.8
<u>การศึกษาของบุตรธิดา</u>		
<u>ความประสงค์ในการให้การศึกษาแก่บุตร-ธิดา</u>		
ให้การศึกษาแก่บุตรธิดาได้เท่าที่ต้องการ	7	33.3
<u>แนวทางการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายด้านนี้มากขึ้น	7	33.3

ตาราง 32 (ต่อ)

การใช้จ่ายด้านที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่สอง	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
<u>การรักษาพยาบาล</u>		
<u>การรักษาพยาบาลสมาชิกในครอบครัว</u>		
มีการรักษาพยาบาลอย่างดี	3	14.3
<u>แนวทางในการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายในด้านนี้มากขึ้น	3	14.3
<u>การรักษาสุขภาพ</u>		
<u>การรักษาสุขภาพสมาชิกในครอบครัว</u>		
มีการรักษาพยาบาลอย่างดี	1	4.8
<u>แนวทางในการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายในด้านนี้มากขึ้น	1	4.8

จากตาราง 32 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 33.3 ใช้จ่ายรายได้จากการประกอบอาชีพโดยให้ความสำคัญเป็นอันดับสองกับการศึกษาของบุตรธิดา โดยมุ่งให้การศึกษาแก่บุตรธิดาถึงระดับเท่าที่บุตร-ธิดาต้องการ และทุกรายตั้งใจจะนำมาใช้จ่ายในด้านนี้เพิ่มขึ้นอีกในอนาคต ด้านที่ได้รับการให้ความสำคัญเป็นอันดับสองรองจากนี้ คือ ด้านการใช้เครื่องอำนวยความสะดวก (ร้อยละ 23.89.4) การรักษาพยาบาล (ร้อยละ 14.3) การบริโภคในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 9.5) และการรักษาสุขภาพ (ร้อยละ 4.8)

ตาราง 33 แสดงการใช้จ่ายรายได้จากการประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อในด้านที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่สาม

การใช้จ่ายด้านที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่สาม	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
<u>การใช้เครื่องอำนวยความสะดวก</u>		
<u>สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว</u>		
มีความเป็นอยู่สะดวกสบายดี	9	42.9
มีความเป็นอยู่สะดวกสบายปานกลาง	2	9.5
<u>แนวทางการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายด้านนี้มากขึ้น	11	52.4
<u>สันทนาการและการพักผ่อน</u>		
<u>สภาพการทำงาน</u>		
เคร่งเครียดกับการทำงานบางเวลา/บางครั้ง	1	4.8
ไม่เคร่งเครียดกับการทำงาน	3	14.3
<u>แนวทางการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายด้านนี้มากขึ้น	1	4.8
นำมาใช้จ่ายด้านนี้น้อยลง	3	14.3
<u>การรักษาสุขภาพ</u>		
<u>การรักษาพยาบาลสมาชิกในครอบครัว</u>		
มีการรักษาพยาบาลอย่างดี	6	28.6

ตาราง 33 (ต่อ)

การใช้จ่ายด้านที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่สาม	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
<u>แนวทางการใช้จ่ายในอนาคต</u>		
นำมาใช้จ่ายด้านนี้มากขึ้น	6	28.6

จากตาราง 33 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 52.4 ใช้จ่ายรายได้จากการประกอบอาชีพโดยให้ความสำคัญเป็นอันดับสามกับการใช้เครื่องอำนวยความสะดวก ในจำนวนนี้ ร้อยละ 42.9 เห็นว่า ครัวเรือนมีสภาพความเป็นอยู่อย่างสะดวกสบายดี และทุกรายประสงค์จะนำรายได้ไปใช้จ่ายในด้านนี้เพิ่มขึ้นอีก ด้านที่ได้รับการให้ความสำคัญเป็นอันดับสามรองจากนี้ คือ การรักษาสุขภาพ (ร้อยละ 28.6) และการสันทนาการและการพักผ่อน (ร้อยละ 19.1)

ตาราง 34 แสดงรูปแบบการเก็บออมของผู้รับจ้างสานจ่อ

รูปแบบการนำรายได้มาเก็บออม	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
เงินฝากธนาคาร	14	66.7
ทองคำรูปพรรณ	5	23.8
รูปแบบอื่น ๆ	2	9.5
รวม	21	100.0

จากตาราง 34 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 66.7 นำรายได้เก็บออมโดยการฝากธนาคาร โดยมีเหตุผลว่า เพื่อสะดวกในการนำมาใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เช่น เวลาเปิดเทอมก็จะนำเงินส่วนนี้มาใช้จ่ายเป็นค่าลงทะเบียนเรียน และอุปกรณ์การเรียนของบุตรธิดา เป็นต้น

<u>ผลกระทบของการประกอบอาชีพต่อสังคมของผู้รับจ้างสานจ่อ</u>

การประกอบอาชีพของผู้รับจ้างสานจ่อชาวตำบลโคกสีทองหลาง ตำบลหนองทุ่ม และตำบลดงใหญ่ ทำให้ครัวเรือนผู้ประกอบอาชีพมีฐานะทางสังคม มีความอบอุ่นในครอบครัว มีการให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น และมีการร่วมงานบุญประเพณีต่าง ๆ ดังแสดงในตาราง 35 และมีผลต่อชุมชนในด้านการร่วมกลุ่มในหมู่บ้าน ความสามัคคีในหมู่บ้าน ปัญหาสังคมในหมู่บ้าน ชื่อเสียงของหมู่บ้าน การสงเคราะห์ผู้อ่อนแอในชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงประเพณี การใช้เทคโนโลยี การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ดังแสดงในตาราง 36

ตาราง 35 แสดงผลการประกอบอาชีพหัตถกรรมสานจ่อต่อครัวเรือนผู้รับจ้างสานจ่อ

ผลต่อครัวเรือนผู้รับจ้างสานจ่อ	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
<u>ความรู้สึกต่อฐานะทางสังคม</u>		
มีฐานะทางสังคมในระดับสูง	3	14.3
มีฐานะทางสังคมในระดับปานกลาง	18	85.7
<u>ความอบอุ่นในครอบครัว</u>		
อบอุ่น	21	100.0
<u>การให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น</u>		
ให้ความร่วมมือมาก	21	100.0
<u>การร่วมงานบุญประเพณีต่าง ๆ</u>		
ได้ร่วมงานมาก	21	100.0
รวม	21	100.0

จากตาราง 35 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 85.7 เห็นว่า ตนเองมีฐานะทางสังคมในระดับปานกลาง คือ เป็นเช่นเดียวกับชาวบ้านอื่นในตำบลโคกสีทองหลาง ตำบลหนองทุ่ม และตำบล

ดงใหญ่ การประกอบอาชีพเป็นผู้รับจ้างสานจ่อแม้จะได้รับรายได้ไม่มากนัก แต่ก็ไม่ได้น้อยจนทำให้ผู้ประกอบอาชีพมีฐานะความเป็นอยู่ด้อยกว่าชาวบ้านคนอื่น นอกจากนี้ ผู้รับจ้างสานจ่อทุกราย เห็นว่าการประกอบอาชีพนี้ทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่น มีโอกาสให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นมาก และได้ร่วมงานบุญประเพณีต่าง ๆ มาก

ตาราง 36 แสดงผลการประกอบอาชีพหัตถกรรมสานจ่อต่อชุมชน

ผลกระทบต่อชุมชน	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
<u>ผลกระทบต่อการรวมกลุ่มในหมู่บ้าน</u>		
ทำให้มีการรวมกลุ่มกันดี	21	100.0
<u>ผลกระทบต่อความสามัคคีในหมู่บ้าน</u>		
ทำให้เกิดความสามัคคี	21	100.0
<u>ผลกระทบต่อปัญหาสังคมในหมู่บ้าน</u>		
ช่วยลดปัญหาสังคม	21	100.0
<u>ผลกระทบชื่อเสียงของหมู่บ้าน</u>		
ทำให้มีชื่อเสียง	21	100.0

ตาราง 36 (ต่อ)

ผลกระทบต่อชุมชน	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
<u>ผลกระทบต่อการสงเคราะห์ผู้อ่อนแอในชุมชน</u>		
ก่อผลกระทบ	17	80.9
ไม่ก่อผลกระทบ	3	14.3
ไม่แน่ใจ	1	4.8
<u>ผลกระทบต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร</u>		
เหมาะสม	14	66.7
ไม่เหมาะสม	7	33.3
<u>ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงประเพณี</u>		
ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง	21	100.0
<u>ผลกระทบต่อการใช้เทคโนโลยี</u>		
เหมาะสม	21	100.0
<u>ผลกระทบต่อการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม</u>		
จากบรรพบุรุษ	21	100.0

ตาราง 36 (ต่อ)

ผลกระทบต่อชุมชน	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ (N=21)
<u>ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</u>		
ดีขึ้น	7	33.35
เหมาะสม	12	57.1
ไม่เหมาะสม	2	9.5
รวม	21	100.0

จากตาราง 36 แสดงว่า ผู้รับจ้างสานจ่อทุกราย เห็นว่า การประกอบอาชีพหัตถกรรมสานจ่อทำให้ชุมชนในหมู่บ้านมีการรวมกลุ่มกันดี มีความสามัคคี ช่วยลดปัญหาสังคม มีชื่อเสียง ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงประเพณี มีการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และมีการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจากบรรพบุรุษ

ผลกระทบทางสังคมในด้านอื่น ๆ พบว่า ผู้รับจ้างสานจ่อ ร้อยละ 80.9 เห็นว่า การประกอบอาชีพสานจ่อทำให้มีการสงเคราะห์ผู้อ่อนแอในชุมชน ร้อยละ 66.7 เห็นว่า ทำให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม และ ร้อยละ 57.1 เห็นว่า เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมของชุมชนในหมู่บ้าน